

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3173/2023. (IV. 6.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.IV.10.144/2021/8. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában a Kúria Mfv.IV.10.144/2021/8. számú ítélete, a Pécsi Ítéletábla Kúria által hatályában fenntartott Mf.I.30.033/2021/9/I. számú ítélete, valamint – részben – a Zalaegerszegi Törvényszék 11.M.70.007/2020/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az indítványozó munkaviszonya jogellenes megszüntetése miatt, illetve elmaradt munkabérének megfizetése érdekében indított munkaügyi pert a volt munkáltatója ellen. Keresetében vitatta a vele közölt felmondási okok valóságát, és megjelölte a számára rendkívüli munkavégzés címén álláspontja szerint fizetendő összeget. Az elsőfokú bíróság az utóbbi kereseti kérelemnek helyt adott, egyebekben a keresetet elutasította. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította. Az indítványozó által kezdeményezett felülvizsgálati eljárásban a Kúria Mfv.IV.10.144/2021/8. számú ítéletével a másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta.
- [3] Az indítványozó álláspontja szerint a keresetének elutasításához vezető bírósági eljárás ellentétes volt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal, mivel az alperesnek valamennyi felmondási ok tekintetében bizonyítania kellett volna azok valóságát, világosságát és okszerűségét, ami szerinte nem teljesült. Mindemellett az indítványozó állítása szerint a bíróság döntését valótlan tartalmú tanúvallomásokra alapította, és nem vette figyelembe az indítványozó által előterjesztett bizonyítékokat. Az indítványozó hivatkozott továbbá arra, hogy a „túlórák elszámolása vonatkozásában hozott ítélet sérti az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdésébe biztosított jogomat is, miszerint: »Minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz.« – amit sem természetben, sem pedig munkabérben nem kaptam meg.” Ezen túlmenően úgy vélte, hogy „a bíróságok az eljárásuk során, a hivatkozott jogszabályok, és közzétett Kúriai álláspontok alkalmazása terén nem az Alaptörvény 28. cikke szerint jártak el.”
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [5] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett kúriai ítélettel zárult ügyben felperes volt [Abtv. 27. § (2) bekezdés *a*) pont], számára hátrányos döntés született, s a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [6] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában (a Kúria ítéletét a felülvizsgálati eljárásban eljáró jogi

képviselő 2022. május 17-én töltötte le, az alkotmányjogi panaszt 2022. július 6-án nyújtotta be) a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai ítéletet, továbbá a kúriai ítélet által hatályában fenntartott jogerős ítéletet, valamint részben az elsőfokú ítéletet támadta.

- [7] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjával összefüggésben következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata a tekintetben, hogy alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének valószínűsítésére alapítható [3386/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [14]; 3550/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [10]; 3138/2022. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [10]]. A jelen indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában többek között állította az Alaptörvény alapjogot nem rögzítő 28. cikke sérelmét is, melyre hivatkozva alkotmányjogi panasz nem terjeszthető elő.
- [8] Az Abtv. 52. §-a kifejezetten rögzíti a határozott kérelem követelményét, amelynek részét képezi az indokolás előterjesztésének a kötelezettsége is [52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]: „Indokolás hiányában a kérelem nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség.” [34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]]. Az indítvány e követelménynek az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése vonatkozásában nem tesz eleget. Az indítvány nem tartalmazott megfelelő indokolással ellátott kérelmet arra vonatkozóan, hogy a Kúria ítélete, illetve a támadott bírói döntések miért okozzák az Alaptörvény megjelölt cikkének a sérelmét. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában mindenképp az alperes munkáltató intézkedései miatt állította ennek az alaptörvényi rendelkezésnek a sérelmét, a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét azonban e vonatkozásban nem indokolta.
- [9] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [10] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a sérelmezett bírói döntéseket az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz való jogába ütközőnek tartotta, mert szerinte a keresetének elutasításához vezető bírósági eljárásban a bíróságok nem vették figyelembe az általa előterjesztett bizonyítékokat, helyette valótlan, nem megalapozott bizonyítékokon nyugszik a bíróság döntése.
- [11] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését el kell ismernie [lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; 3014/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [27]]. A testület gyakorlata következetes abban, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel” [3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]]. „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírlati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [...]” [3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]].
- [12] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított indítványi érvekkel szemben az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a bíróságok jogkörébe tartozó – így nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági – kérdésnek tekinti az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a bizonyítási eljárás lefolytatását, a bizonyítékok mérlegelését. Az indítványozó állításától eltérően a jelen esetben nem volt megállapítható, hogy a peres felek a 19/2015. VI.15. AB határozat (Indokolás [37]) által vizsgált esethez hasonlóan eszköztelenné váltak volna az eljárás során, ne lett volna lehetőségük hatékony bizonyítási eszközök igénybevételére, az álláspontjukat alátámasztó bizonyítékok előterjesztésére, illetve érvényesítésére. Tartalma szerint az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz valójában a Kúria döntésének, illetve a támadott bírói döntések felülbírlatára irányult. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint: „Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” [3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]]. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelme tekintetében az indítványi kérelem tartalmát illetően

arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel, hanem az eljáró bíróság jogértelmezését, a bírói jogalkalmazói tevékenység körébe tartozó törvényességi kérdést vitatott. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem állapítható meg, hogy a munkajogi jogviszonnyal kapcsolatos jogvita tárgyában hozott támadott bírói döntéssel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.

- [13] 3. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem tett eleget az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában írt feltételeknek, illetve a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 21.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1627/2022.

